

Kiusattu ja kiusaaja

Nuorisohjaajana kuulee, näkee ja tuntee kiusaamista nuorten keskuudessa sekä myös ammattilaisena. Kiusaamisesta sanana tulee jokaiselle omat ajatukset, tunteet ja muistot, mitä se tarkoittaa. Miten minä tai läheiseni ovat kokeneet kiusaamista. Mitä tiedän ja tunnen kiusaamisesta? Mutta kuinka monesti itse mietit, oletko sinä ollut joskus se kiusaaja?

Juttelimme pienen nuorisoporukan kanssa aiheesta, siihen liittyvistä ajatuksista sekä kysymyksistä. Mitä sinulle tulee mieleen kuullessasi lauseen: Kiusaaminen on väkivaltaa? Miten sinun mielestäsi kiusaamista tulisi ennaltaehkäistä? Mitä haluaisit sanoa paitsi kiusatuille myös kiusaajille. Eräs lauseista jäi mietityttämään erityisesti: "Kaikki on joskus kiusanneet, jotkut ei vaan huomaa sitä." Ja kun tätä lausetta pohtii ajatuksella, kuinka oikeassa siinä ollaankaan. Varmasti jokainen on saattanut luoda katseen, jonka toinen tuntee kiusaamisena. Varmasti jokainen on saattanut sanoillansa saada toisen tuntemaan kiusaamista. Varmasti jokainen on kehollansa viestittänyt toiselle viestin, jonka toinen on tuntenut kiusaamisesta. Oletko joskus tuntenut porukan kulkiessa ohi koulun käytävällä, katseen ja porukan naurun? Nauroivatko ne minulle vai oliko heillä hauska keskustelu? Sitä ei välttämättä koskaan saa tietää, ajatus jää puhumattomaksi omaan päähän.

Jokaisessa nuorten ajatuksessa tuli esiin sama ajatus "kiusaaminen ei ole aina väkivaltaa, fyysistä väkivaltaa". Useimmiten sanalla "väkivalta" voidaan viitata tai se luo ajatuksen nimenomaan ruumiillisesta voimankäytöstä. Nuorten ajatuksista nousi esiin todellisuus: väkivaltaa on myös nimittely ja haukkuminen. On myös katse, sanat ja kehon eleet. Miten oppisimme kiinnittämään huomiota omaan käyttäytymiseen, jottemme antaisi tunnetta kiusatuksi tulemisesta. Tai miten oppisimme sanoittamaan ääneen, jos koemme toisen kiusanneen meitä. Osaisimmeko puhua tuntemukset heti, jotta niitä ei jäisi tuntemaan yksin.

Tai ettei niitä käsittelee aikuisiässä vasta, kun se on pahimmillaan ehtinyt vaikuttamaan jo itsetuntoon ja minäkuvaan. Yhden nuoren sanoin "kiusaaminen jättää jäljet ikuisiksi ajoiksi".

Nuoret joiden kanssa jaoimme ajatuksia aiheesta halusivat viestittää kiusaajalle sekä kiusatulle: kiusaaja, älä pura pahaa oloasi muihin. Kiusattu, puhu siitä jollekin. Näissä molemmissa viesteissä korostuu puhumisen tärkeys, kiusaajalle sekä kiusatulle. Osaisimmeko puhua tuntemukset heti ja miksemme osaa puhua niitä tuntemuksia heti? Kukaan ei ole yksin, ei kiusattu eikä myöskään kiusaaja. Apua saa hakea, miten me jokainen oppisimme hakemaan sitä kun on tarve?

Kangasalan nuorisohjaajat Petra ja Erika sekä nuoret